

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Til samtlige ministerier m.v.

Dato: 16. august 2022
Sagsnr. 2015 - 170

Indberetning fra Rigsgombudsmanden i Grønland

Besøg af sundhedsminister Magnus Heunicke.

Sundhedsminister Magnus Heunicke var i Grønland fra 9.–13. august 2022. Ud over en generel orientering om sundhedsvæsenet, sundhedstilbuddene og de forebyggende sundhedsindsatser i Grønland var formålet at drøfte den såkaldte spiralsag med Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Familier og Sundhed.

Ud over møder med Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Familier og Sundhed, Mimi Karlsen mødte de sammen 12 kvinder, der er personlig berørt af sagen, da de som ganske unge, fik lagt spiraler op, hvilket havde haft meget store konsekvenser for dem alle.

Efter mødet med de berørte kvinder udtalte Sundhedsminister Magnus Heunicke på et fælles pressemøde. *”Det var et møde, som berørte os begge to dybt, og man må sige, at når man ser på det i dag, hvad der skete med helt unge piger, er det komplet uforståeligt set med nutidens øjne”*

På pressemødet oplyste Mimi Karlsen og Magnus Heunicke, at de var blevet enige om de overordnede rammer for udredningen af spiralsagen. Kommissoriet skal ligge klar til september, og det er aftalt, at udredningen skal være færdig inden udgangen af 2024.

Af hensyn til de berørte kvinder og deres familier og for samtidig at sikre transparens i arbejdet, vil der løbende blive udarbejdet opdateringer om fremdriften i arbejdet.

Besøg af USA’s ambassadør.

Den nyudnævnte amerikanske ambassadør, Alan Leventhal var på besøg i Grønland den 11.–15. august 2022. Besøget indebar bl.a. møder med formanden for Naalakkersuisut, Múte B. Egede, Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel, Vivian Motzfeldt, Inatsisartuts Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg, Arktisk Kommando, en folkeskole samt erhvervsfolk. I forbindelse med hjemrejsen skal ambassadøren også besøge den amerikansk finansierede forskningsstation nær toppen af indlandsisen midt i Grønland.

I forbindelse med besøget gav ambassadøren et interview til Sermitsiaq, hvor han fortalte, at hans nye opgave som ambassadør i høj grad er at fortsætte med at styrke forholdet mellem USA og Grønland. Både militære og civile samarbejder skal gennemføres med gennemsigtighed og accept fra Grønland

og også Danmark. Til Sermitsiaq udtalte han bl.a. følgende: *"Udenrigsminister Blinken besøgte Grønland i maj 2021, og han har været meget tydeligt om dette: USA køber ikke Grønland. Vores fremgangsmåde i forhold til at arbejde med Grønland er at diskutere, lytte og identificere områder, som vi kan støtte, og som er vigtige for Grønland. Det er vores mål."*

Det Konservative Folkepartis forslag om et rigsfællesskabsministerium

MF. Rasmus Jarlov (K) præsenterede ved et politisk møde i Nuuk den 29. juni 2022, Det Konservative Folkepartis nye udspil *"Et tættere Rigsfællesskab"*. Forslaget, der har til formål, at styrke sammenhængskraften i Rigsfællesskabet, fik en blandet modtagelse af borgere og politikere. Fra Grønland var partierne Atassut, Demokraterne, Naleraq og Samarbejdspartiet. De to kollisionspartier IA og Siumut deltog ikke i mødet. Siumut valgte bevidst ikke at dukke op, mens IA ikke havde mulighed for at stille med en politiker. Siumuts formand, Erik Jensen begrunder partiet valg med, at udspillet er *"skudt så meget forbi skiven"*, at man ikke kan forholde sig seriøst til indholdet. Til avisen Sermitsiaq siger Formanden for Naalakkersuisut, Múte B. Egede, at forslaget helt overordnet går i den forkerte retning - *"Grønland har sit eget parlament, sin egen regering og egne ansvarsområder, samt flere der skal overtages. Grundlaget for at Grønland skal være mere selvberende er lagt med Selvstyreløven, og det er den vej vi skal."*

Nye initiativer omkring bilsyn

På et møde i starten af august mellem transportminister Trine Bramsen og Naalakkersuisoq for Bolig og Infrastruktur Erik Jensen, var der enighed om at indføre bilsyn i Grønland. Erik Jensen er tilfreds med udviklingen og sagde efter mødet: *"Sidste gang, der blev synet biler i Grønland, var i 1999. Det har vi drøftet, og jeg er meget tilfreds med, at der nu sker konkrete tiltag inden for nærmeste tid på færdselsområdet"*.

Senere i denne måned mødes embedsfolk fra både Grønland og Danmark for at drøfte færdselssikkerhed. Her vil spørgsmålet om at lave bilsyn i Grønland og en model, der kan fungere, blive drøftet,

Efter den politiske udmelding var KNR ude for at tale med borgerne i Nuuk om udsigten til et bilsyn og den regning, der er forbundet hermed. KNR beskriver, at det ikke skræmmer, og at bilejere er glade for, at deres biler skal til syn i fremtiden.

Nye tal for ledigheden og folketallet.

I juli måned 2022 blev 1.143 personer registreret som arbejdssøgende. Dette er et samlet fald på 156 arbejdssøgende personer i forhold til samme måned året før, skriver Grønlands Statistik. Dermed fortsætter tendensen, der har varet ved gennem flere år – nemlig at færre og færre står uden job.

Antallet af borgere i Grønland har stort set været uændret i en længere årrække, hvilket fortsat er tilfældet, viser en ny opgørelse fra Grønlands Statistik.

Det seneste kvartal er folketallet således vokset til 56.661 pr. 1. juli 2022, hvilket er otte mere end for et år siden. Ifølge Grønlands Statistik er antallet af personer født i Grønland dog 123 lavere end for et år siden, ligesom antallet af personer født i Danmark er faldet med 245 personer. De to fald opvejes af, at antallet personer født i Asien på et år er steget med 313, hvilket svarer til en stigning på 40,8 pct.

Hovedstaden Nuuk fortsætter desuden sin vækst, og der bor nu 19.394 personer i Nuuk, hvilket er 343 flere end samme tid sidste år.

Grønland har fået de første tilfælde af abekopper.

Landslægen i Grønland oplyste den 9. august 2022, at de første tilfælde af abekopper er opdaget i landet. Det drejer sig om to civile medarbejdere på Pituffik – Thule Air Base. Landslægeembedet vurderer, at der ikke er nogen risiko for smitte til andre steder i Grønland.

Landslægen oplyste tidligere på måneden, at Grønland endnu ikke har vacciner på lager, men at det aktuelt er vurderingen, at det kan håndteres med vacciner fra første fly.

Julie Præst Wilche

Rigsombudsmand